

Museum Odense S/I

Overgade 48, 5000 Odense C

Årsrapport 2023

CVR-nr. 39 15 60 40

Indholdsfortegnelse

Ledelsespåtegning.....	2
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	3
Ledelsesberetning	6
Resultatopgørelse	24
Balance	25
Anvendt regnskabspraksis.....	27
Noter til årsrapporten	29

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for den selvejende institution Odense Museum S/I for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 333 af 25. februar 2021 om museer og bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af institutionens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af institutionens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar –31. december 2023.

Det er endvidere vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i institutionens aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultat og af institutionens finansielle stilling.

Årsrapporten indstilles til bestyrelsens godkendelse.

Odense, den 21. juni 2024

Direktion:

Henrik Harnow
Museumsdirektør

Bestyrelse:

Simon Møberg Torp
Formand

Brian Rønsholdt
Næstformand

Signe Jungersted

Peter Rahbæk Juel

Søren Windell

Henrik Thal Jantzen

Astrid Helene la Cour
Christensen

Daniel Ravnholt
Jørgensen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til bestyrelsen i Museum Odense S/I

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Museum Odense S/I for regnskabsåret 1. januar –31. december 2023, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter, herunder anvendt regnskabspraksis.

Årsregnskabet udarbejdes efter kravene i bekendtgørelse nr. 333 af 25. februar 2021 om museer mv. og bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturstyrelsen.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet i alle væsentlige henseender er rigtigt, det vil sige udarbejdet i overensstemmelse med ovenstående bekendtgørelser.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 333 af 25. februar 2021 om museer mv. og bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturstyrelsen. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af institutionen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisors etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code.

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

Institutionen har i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse nr. 333 af 25. februar 2021 om museer mv. og bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturstyrelsen medtaget det af bestyrelsen godkendte årsbudget for 2023 som sammenligningstal i årsregnskabet for 2023. Disse sammenligningstal har ikke været underlagt revision.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der i alle væsentlige henseender er rigtigt, det vil sige udarbejdet i overensstemmelse med statens regnskabsregler. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere institutionens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere institutionen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, jf. bekendtgørelse nr. 333 af 25. februar 2021 om museer mv. og bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturstyrelsen, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, jf. bekendtgørelse nr. 333 af 25. februar 2021 om museer mv. og bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturstyrelsen, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- ▶ Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- ▶ Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af institutionens interne kontrol.
- ▶ Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- ▶ Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om institutionens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusion er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at institutionen ikke længere kan fortsætte driften.
- ▶ Tager vi stilling til om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til bekendtgørelserne.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelserne. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Erklæring i henhold til anden lovgivning og øvrig regulering

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgående aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af årsregnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritiske revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgående aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom i denne udtalelse.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i denne forbindelse.

Odense, den 21. juni 2024
EY Godkendt Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 30 70 02 28

Ulrik Benedict Vasning
Statsaut.revisor
mne: 32827

Morten Weber
Statsaut.revisor
mne: 49896

Ledelsesberetning

Oplysninger om Den Selvejende Institutionen

Navn:	Museum Odense S/I Overgade 48, 5000 Odense C
Cvr.nr.	39 15 60 40
Stiftet	1. januar 2018
Hjemstedskommune	Odense Kommune
Regnskabsår	1. januar –31. december
Hjemmeside	www.museumodense.dk
E-mail	museum@odense.dk
Telefon	65 51 46 01
Bestyrelse	Simon Møberg Torp, formand Brian Rønsholdt, næstformand Signe Jungersted Peter Rahbæk Juel Søren Windell Henrik Thal Jantzen Astrid Helene la Cour Christensen Daniel Ravnholt Jørgensen
Direktion	Henrik Harnow
Revision	EY Godkendt Revisionspartnerselskab Cortex Park Vest 3, 5230 Odense M

Ledelsesberetning

Museum Odenses hovedaktiviteter og organisation

Museum Odense er et statsanerkendt museum, der driver en række enkeltmuseer, hhv. H.C. Andersens Hus, Den Fynske Landsby, Møntergården, H.C. Andersens Barndomshjem, Carl Nielsens Barndomshjem, Thomas B. Thriges Kraftcentral (som OPP-samarbejde) samt igen fra 2023 Carl Nielsen Museet.

Museum Odense er en selvejende institution, etableret 1. januar 2018. Museets hovedtilskudsgiver og tilsynspligtige er Odense Kommune. Slots- og Kulturstyrelsen er museets anden tilskudsgiver på grundlag af museets statsanerkendelse efter Museumsloven.

Museum Odenses mission blev tilpasset i sammenhæng med arbejdet med en ny vision og strategi for museet i 2022 og lyder nu således:

”Museum Odense skal skabe værdi for det enkelte menneske og for samfundet ved at gøre historien relevant for nutiden. Museum Odense giver gennem indsamling, udforskning og bevaring af kulturarven samt aktiv og inddragende formidling af historien besøgende og brugere indsigt, forståelse og oplevelser med relevans for den enkelte. Museet rækker ud til alle Odenses borgere og turister.”

Det overordnede regnskabsresultat for 2023 og ledelsens generelle bemærkninger til regnskabet

Regnskabsresultatet for 2023 viser overordnet set samlede udgifter på 124,9 mio. kr., heraf afskrivninger på 0,4 mio. kr. og indtægter på 127,5 mio. kr. og dermed et samlet regnskabsresultat på godt 2,6 mio. kr. Som beskrevet i afsnittet omkring anvendt regnskabspraksis indregnes der for 2023 og fremefter overskud/underskud på det arkæologiske område. Det arkæologiske område udviste et overskud i 2023 på knap 1,1 mio. kr. Årsresultatet ekskl. arkæologi udviser dermed et overskud på knap 1,6 mio. kr.

Museets positive årsresultat følger efter foregående års negative resultat, der overvejende skyldtes pludseligt og markant stigende energiudgifter. Med årsresultatet for 2023 er det lykkedes museet at genetablere en beskedent positiv egenkapital, opgjort ekskl. det arkæologiske område. Hensættelser på det arkæologiske område, som udgør 5,5 mio. kr. ultimo 2023, indregnes nu også i museets egenkapital, der herefter samlet udgør 5,6 mio. kr. Museets daglige ledelse vil så vidt muligt forfølge den af bestyrelsen vedtagne finansielle strategi, der opstiller måltal for bl.a. egenkapitalens størrelse.

Det positive årsresultat blev beskedent på grund af uforudsete udgifter til bygge- og anlægsarbejdet (el-installationer), der knyttede sig til Carl Nielsen Museets genetablering og åbning i juni 2023 og grundet helt nødvendige arbejder med at sikre tag og fag på bygninger i Den Fynske Landsby. En uvarslet besparelse på 0,25 % af det kommunale driftstilskud som aftalt i den 3-årige driftsaftale blev desuden meddelt museet i juli 2023 og var gældende for indeværende år.

Fortsat drift (going concern)

Det er ledelsens vurdering, at museets kapitalberedskab er tilstrækkeligt, og at der ikke er usikkerhed omkring fortsat drift.

Ledelsesberetning

Forventninger til det kommende år

I oktober 2023 blev museet meddelt en yderligere besparelse med varig virkning fra budgetår 2024. Besparelsen er på 1 mio. kr. i det kommunale driftstilskud, som yderligere blev reduceret med 1 mio. kr. grundet en kommunale regnefejl. Museet har i sin budgetlægning håndteret denne pludselige og ret betydelige besparelse, som følger relativt kort efter en besparelse på det kommunale driftstilskud på 3,2 mio. i 2020/21. Besparelsen i 2024 er indeholdt i det vedtagne, reviderede budget og rummes ved besparelser på markedsføring og aktiviteter samt vedligehold. En besparelse af denne størrelse er naturligvis problematisk og påvirker museets udviklingsarbejde, synlighed og vedligehold af bygninger og udstillinger.

Virksomheden af de kommunale overenskomster blev kendt i foråret 2024. Museum Odense har i budgetlægningen for 2024 taget behørigt hensyn, der gør, at museet kan håndtere den samlede virkning af overenskomsten i 2024 indenfor det afsatte budget.

Der forventes gennemført en museumsreform i løbet af 2024. Reformen har til hensigt efter gennemsigtige principper at omfordele og yderligere bidrage med nye midler til de statsanerkendte museer, der som Museum Odense modtager statslige driftstilskud hvert år. Udfaldet af reformen og reformens tidsplan for indfasning af eventuelle ændringer i statstilskuddet kendes ikke. Det bemærkes, at Museum Odense modtager et i forhold til museets ansvar, performance og opgavevaretagelse forholdsvis lavt statstilskud. Reformen må derfor umiddelbart ses som en mulighed for at styrke museets økonomi, men det forbehold, at reformen ikke er gennemført, og at udfaldet ikke kendes.

Endelig skal nævnes, at besøgstallene knyttet til H.C. Andersens Hus i foråret 2024 ligger en anelse lavere end i 2023, men fortsat er på linje med 2022. Museets ledelse maner til opmærksomhed på den kendte effekt efter de første års drift af nybyggede attraktioner og museer, nemlig at nye museers høje besøgstal oplever en afmatning og finder et nyt leje. Med bevillingen fra A.P. Møller Fonden omtalt nedenfor, har Museum Odense mulighed for at forny oplevelsen i H. C. Andersens Hus fra forsommeren 2025 og dermed for at imødegå en sådan udvikling.

Der er således flere opmærksomhedspunkter for udviklingen i 2024 med behersket optimisme med hensyn til muligheden for væsentligt at forøge den lave egenkapital i det kommende år. Der forventes fortsat et resultat i balance for 2024.

Vision 2026 og Strategi 2024-2026

Vision 2026

Museum Odense er kendt af byens borgere, kultur- og uddannelsesinstitutioner, erhvervsliv og beslutningstagere som byens museum. Museet opleves som en aktiv og visionær kulturinstitution og attraktiv samarbejdspartner.

Museum Odense giver kulturhistorisk indsigt med perspektiv og spiller med høj synlighed og tilstedeværelse i byen en vigtig rolle i at forme Odenses identitet. Museum Odense medvirker til at udvikle Odense til en af Danmarks førende kulturbyer og understøtter dermed bosætning, erhvervsudvikling og turisme.

Museum Odense har udviklet og styrket sine fire museums-brands: H.C. Andersens Hus, Møntergården, Carl Nielsen Museet og Den Fynske Landsby med fokus på høj kvalitet i gæsteoplevelsen.

Museum Odense har opbygget et solidt økonomisk fundament med fokus på udnyttelse af kommercielle muligheder, der sikrer løbende udvikling og investeringer.

Ledelsesberetning

Vision 2026 og Strategi 2024-2026 (fortsat)

Museum Odense har gjort en målbar, synlig og inspirerende indsats for bæredygtighed med afsæt i museets samfundsansvar og FN's verdensmål.

Museum Odense er kendetegnet ved meget høj kvalitet i løsningen af museumsopgaverne, for en høj grad af digitalisering og tilgængelighed samt for fremragende forskning i samarbejde med SDU og samarbejdspartnere i ind- og udland. Museet udmærker sig ved en stærk og tydelig sammenhæng mellem formidling og forskning. Formidlingen er kendetegnet ved både at være nytænkende, engagerende og udfordrende.

Museum Odense er en attraktiv arbejdsplads med god trivsel og et levende, dynamisk arbejdsliv på tværs af organisationen. Museum Odense giver plads til forskellighed og mulighed for opkvalificering og efteruddannelse.

Strategi

De fire brands

Museum Odense skal styrke de fire brands, H.C. Andersens Hus, Den Fynske Landsby, TID og Carl Nielsen Museet, så de hver for sig står klart og tydeligt som selvstændige brands. De fire brands skal udvikles med udgangspunkt i hver sin stærke og klare grundfortælling.

Bæredygtighed

Klimaforandringer og overforbrug af ressourcer er alles problem. Museum Odense skal klart tage sit ansvar på sig gennem certificering og ved egne tiltag sætte et markant aftryk i retning af bæredygtighed på alle områder, hvor det er muligt. I Den Fynske Landsby sætter museet bæredygtighed i centrum af formidlingen.

Konsolidering

Museum Odense skal skabe et økonomisk og administrativt fundament, der sikrer rolig drift og robusthed og skaber udviklingsmidler, der tillader museet at forfølge sin vision. Konsolidering omhandler både økonomi, forbedring og effektivisering af arbejdsgange, digitalisering og automatisering. Det medfører strategiske valg på en række områder som IT, administrative systemer, governance-principper og fokus på at skabe en arbejdsplads med god trivsel og udviklingsmuligheder for Museum Odenses medarbejdere.

Gæsten i centrum

Museum Odense skal sikre, at alle uanset alder føler sig velkomne og inkluderede og møder høj service på de seks museer. Det personlige, positive møde skal stå stærkt i gæstens samlede museumsoplevelse fra start til slut.

Dannelse er demokrati

Museum Odense skal skabe varige indtryk og eftertanke hos museets gæster, uanset om de er unge eller gamle. Historisk viden og nysgerrighed er grundpiller i en aktiv og levende demokratisk samtale. Begge dele er fundamentet under Museum Odense – dele, som vi er stolte af og vedvarende dyrker og styrker.

Ledelsesberetning

Bæredygtighed

Klimaforandringer og overforbrug af jordens ressourcer er alles problem. Derfor er Museum Odense parat til at tage sin del af ansvaret og har med stor vægt indskrevet ambitionen om at blive et bæredygtigt museum i vision og strategi. I april 2022 nedsatte museet et Udvalg for bæredygtighed, der skal sætte retningen for arbejdet med bæredygtighed på tværs af alle museets områder. Arbejdet knytter sig naturligt til ambitionerne i FN's verdensmål set i et musealt perspektiv. Bæredygtighed og verdensmål er meget vide rammer for arbejdet, og det blev derfor besluttet ved etablering af udvalget, at det er en hovedopgave for udvalget at arbejde med at reducere museets direkte og indirekte miljømæssige aftryk, forstået som forbrug af varer og energi i bredeste forstand. Det betyder dog ikke, at arbejdet med social bæredygtighed er fraværende i museet, og social bæredygtighed indgår også i nedenstående oversigt.

Et af grundprincipperne i arbejdet med bæredygtighed er en bevidsthed om organisationens aftryk fra adfærd og forbrug. Det overblik gør det muligt at udvælge vigtige steder at sætte ind og dokumentere effekterne af tiltagene. Indsamling af data til en såkaldt baseline med oplysninger om museets forbrug af energi og ressourcer mm. var således det første trin i 2022 og udgjorde fundamentet for det arbejde, der blev gennemført i 2023, som var det første fulde år, udvalget var i funktion. Samtidig skete en identificering af de verdensmål og tilhørende indsatsområder, som er mest relevante for museets virke.

De væsentligste resultater af udvalgets arbejde i 2023 opsummeres kort herunder, men fremgår også af den mere fyldige Bæredygtighedsrapport for Museum Odense 2023.

- Museum Odense blev det første store museum, hvor flere enheder blev certificeret på én gang: H.C. Andersens Hus, Den Fynske Landsby og Møntergården er nu alle Green Attractions.
- Museum Odense underskrev og dedikerede sig til Museernes Grønne Charter
- Som en del af museets mål om at inkludere og række ud til alle, var social bæredygtighed også et væsentligt element i arbejdet, ikke blot i aktiviteter, tilbud til børn og unge, men også i form af samarbejder med Center for Indsatser i Odense Kommune med henblik på flere kulturelle oplevelser til Odenses mest sårbare børn, samt udvikling af tiltag i museerne, hvori sårbare børn kan deltage på lige fod med andre børn, inddragelse af skoleklasser fra Odense Kommunes udsatte områder i udarbejdelsen af nye undervisningsforløb samt samarbejde med Fonden for Socialt Ansvar.
- Nedbringelse af museets samlede elforbrug svarende til ca. 18 pct. sammenlignet med 2022. Møntergården tegnede sig for det største fald med 46,4 pct. Varmeforbruget er ligeledes faldet med 15,6 pct. opgjort i GJ og 8,1 pct. opgjort i m³.
- Deltagelse i det internationale projekt "Bæredygtig klimastyring" hvis fokus er en reduktion af CO²-aftrykket i den kulturelle sektor gennem en udvidelse af de eksisterende klimaparametre, og derfor i tråd med Museum Odenses allerede påbegyndte energioptimering. Projektet, der i Danmark er støttet af Augustinus Fonden, løber over 2023-2024 og har Museernes Grønne Akademi som projektejer. Museum Odense deltager sammen med ni større og mindre danske museer. Projektet resulterer i et læringsforløb om reduktion af CO²-aftrykket rettet mod danske museer.
- Øget fraktionering og dermed øget genanvendelse og recirkulering ved opsætning af en række affaldsbeholdere til de mest almindeligt forekommende affaldstyper blandt medarbejderne på gangene i Møntergården.
- Abonnement på Papirværk, der sikrer genanvendelse af museets papiraffald med fokus på recirkulering til udvalgte, bæredygtige produkter
- Certificering af agerbruget i Den Fynske Landsby som økologisk.

Ledelsesberetning

H.C. Andersens Hus

I 2023 blev det tydeligt, at de foregående års store arbejde med at tilpasse museet og den løbende drift havde båret frugt. Sæsonen forløb roligt og driftsmæssigt stabilt, og museet oplevede sit hidtil bedste år med 195.958 gæster og høj publikumstilfredshed.

Jens Toftgaard stoppede som udviklingschef for H.C. Andersens Hus og Carl Nielsen Museet i august 2023, hvorefter den attraktive og vigtige stilling blev slået op. Efter et forløb med virkelig stærke kandidater pegede et enigt bedømmelsesudvalg på ph.d. Mads Runge, der kommer fra en stilling som forskningsleder og centerleder ved Museum Odense og bl.a. har haft en vigtig rolle i processen frem mod udpegning af Nonnebakken som Kulturarv.

H.C. Andersens Hus modtog i årets løb to priser, henholdsvis Odense Kommunes arkitekturpris ved en festlighed på rådhuset på Arkitekturens Dag den 2. oktober, hvor Odense Arkitekturråd tildelte museet prisen for bedste byggeri. Den meget vellykkede og populære offentlige park, H.C. Andersen Haven, som omgiver museet, modtog Dansk Landskabspris 2023 ved et arrangement i Vartov i København den 24. november.

Aktiviteterne i H.C. Andersens Hus begyndte også for alvor at tage form. Særligt bemærkes de attraktive og nyskabende litteraturarrangementer, som bringer Andersens værk ind i en moderne kontekst i dialog med nutidige og aktuelle forfattere. Aftenarrangementerne byder både på god mad fra Café Deilig og arrangementer særligt sammensat til H.C. Andersens Hus.

Som ovenfor beskrevet fungerede H.C. Andersens Hus fortrinligt som museum i 2023. Ikke desto mindre er der, selv for nye museer, altid grund til at arbejde med at forfine og videreudvikle udstillingerne – både fordi 200.000 gæster om året lærer én noget om det sted, man driver, og fordi udstillinger bliver slidt, og fornyelse er påkrævet for at fastholde både det danske og udenlandske publikums interesse. Det var derfor en meget stor glæde, da museet i juni 2023 modtog en bevilling på hele 21 mio. kr. fra A.P. Møller Fonden – netop til videreudvikling af museet. Den meget generøse gave førte til nedsættelse af en projektgruppe og i andet halvår til forberedelse og aktivering af to udbud, hhv. et udbud efter en ny audioguide og en såkaldt totalleverance af nye udstillingselementer. Når resultatet af udbuddene kendes, skal der tilrettelægges en plan, der tillader udvikling og delvis fornyelse af udstillingen med færrest mulige gener for publikum og færrest mulige lukkedage over vinteren 2024-2025. En stor tak til fonden for at fastholde interessen for museet for H.C. Andersens liv og værk.

Efter en udfordret tid efter Corona og en kortere lukkeperiode indgik museet ved årsskiftet aftale med Malte Dalby om forpagtning af museets Café Deilig, som fortjener en god skæbne og er en vigtig del af et museumsbesøg. I løbet af kort tid markerede den nye forpagter sig med fine tilbud til attraktive priser, og meget hurtigt tiltrak caféen sig opmærksomhed og blev søgt i et omfang, som ikke var set tidligere. I skrivende stund fungerer caféen fortsat virkelig godt, og samarbejdet mellem forpagter og museum er forbilledligt.

Museet oplevede i 2023 en lang række besøg fra udenlandske ambassader, der alle bekræfter, at Andersens værk er levende og læses overalt i verden.

Der har ikke været væsentlige erhvervelser på området i 2023.

Ledelsesberetning

Odenses historiske identitet og aktiviteter i byrummet

Museum Odense er til stede i byens rum på mange måder og i mange sammenhænge i løbet af et år, ofte i et tæt samarbejde med Odense Kommune. Museet og kommunen har gennem flere år arbejdet målrettet på at skabe en mere varig og sammenhængende formidling om byens tidlige historie. Odenses tusindårige historie har stærke rødder i vikingetiden med lokaliteter og fortællinger, der samlet har et stort potentiale til at *brande* byen som vikingeby og tiltrække mange både inden- og udenlandske turister, som fascineres af vikingetiden og gerne rejser langt for at opleve den.

Rester af Harald Blåtands vikingeborg Nonnebakken ligger som den eneste i landet midt i selve byen som et stort og væsentligt fortidsminde. I 2022 var forventningen, at det årelange arbejde mellem de fem ringborge for at blive optaget på verdensarvslisten endelig ville bære frugt. Som beskrevet i foregående beretning kom internationale konflikter i vejen. I september 2023 lykkedes det endelig, og udpegningen af Nonnebakken som verdensarv var uden sammenligning det vigtigste af denne type projekter i det forløbne år. Nedenfor nævnes blot i korte afsnit de vigtigste af de projekter og opgaver, museet har arbejdet med i bidraget til at realisere i byens rum i 2023

- Vikingeborgen Nonnebakkens udpegning til verdensarv. Et tæt og velfungerende samarbejde mellem museum og kommune. Festligholdelsen og de mange aktiviteter den 30. september skabte en synlighed og fik en folkelig opbakning, som var meget tilfredsstillende. Museet fortsætter sammen med Odense Kommune arbejdet med at søge ekstern delfinansiering af formidlingsprojektet for Nonnebakken.
- I sammenhæng med Nonnebakken, men også med selvstændig værdi, har der været arbejdet sammen med Skt. Knuds Kirkes menighedsråd og Kryptudvalget om at modne et projekt, der skal skabe en ny, stærk og synlig fortælling om de meget vigtige relikvier, krypten rummer – både i form af Knud den Hellige og hans broder Benedikt, nordens ældste tekstil Ørnetæppet og de danske konger og dronninger, som er begravet i krypten og nyder alt for lidt opmærksomhed. Krypten og dens historie er national og international kulturarv og historie.
- Skabelsen af en vikingerute der binder de mange nedslag sammen. Vikingeruten består i dag en lydvandring, men også i markedsføringsmæssig og turistmæssig sammenhæng er eksponering af denne historie vigtig. Museet arbejder her sammen med Visit Odense og Destination Fyn og de øvrige danske ringborge.
- Den historiske trappe i Eventyrhaven foreligger fortsat som et projekt af interesse i et samarbejde mellem museet og kommunen, men projektet har ikke været prioriteret i forhold til de øvrige elementer i årets løb.
- Byvandring og foredrag i Odense og på hele Fyn er fortsat populære tilbud fra museets medarbejdere og medvirker til at udbrede kendskab til både almen historie, men i nok så høj grad til at fortælle om museets arbejde og ikke mindst arkæologien.
- Vandreruten i H.C. Andersens fodspor opfattes fortsat som væsentligt af museet, og i det kommende år vil der blive set nærmere på muligheden for at opgradere og sikre fremtiden for en fysisk vandring rundt i Andersens Odense.

Den Fynske Landsby

Efter et grundigt visions- og strategiarbejde i 2021 og 2022 afsendte museet en ansøgning om støtte til den vidtrækkende transformation af Den Fynske Landsby, som er beskrevet i foregående års ledelsesberetning og i museets årbog. Museum Odense er i gang med at forandre Den Fynske Landsby til det første frilandsmuseum i Europa med bæredygtighed som kernefortællingen.

Ledelsesberetning

Den Fynske Landsby (fortsat)

Bæredygtighed ligger godt til Den Fynske Landsby og i øvrigt til mange frilandsmuseer, men at landsbyen nu skal fokusere sin fortælling på bæredygtighed, cirkulær levevis og fællesskab er indtil videre enestående.

En sådan proces er ikke blot krævende både med hensyn til personaleressourcer og investeringer, den er også risikobetonet, fordi museet flyttes fra et kendt landskab over i et andet.

Derfor var det også en stor glæde, at Augustinus Fonden i maj 2023 valgte at imødekomme museets ansøgning med 3 mio. kr. til nye tiltag og aktiviteter i landsbyen – alle med fokus på landsbyens nye fortælling om bæredygtighed.

Det er for vidtrækkende her at komme ind på detaljer i dette arbejde, men det skal nævnes, at midlerne fra fonden udover at sætte museet i stand til at øge mængden af aktiviteter også muliggjorde gennemførelse af en brugerundersøgelse og udarbejdelse af en forretningsplan ved Seismonaut. Undersøgelsen viste, at publikum er positive overfor landsbyens nye profil, og at museets udfordring er, at publikum ønsker endnu mere bæredygtighed og et endnu højere aktivitetsniveau. Endelig fortjener det at blive nævnt, at bevillingen også gav mulighed for projektansættelse af en medarbejder med fokus på at udvikle bæredygtige events, og for midlertidigt at omdanne Den Fynske Landsbys lidt golde forplads til et varmere og grønnere landskab.

I årets løb er der arbejdet med at udvikle nye områder og flere ansøgninger omhandlende nye undervisningstilbud til børn og unge, et særligt tilbud om at Gå til have samt en afdækning af mulighederne for en radikal ombygning af museets besøgscenter til et forbillede på genanvendelse og bæredygtighed. Kortlægningen af muligheder og perspektiver blev gennemført sammen med KUBEN, NRGi og Praksis Arkitekter og skal danne udgangspunkt for videreudvikling af museet i fase 2 af projektet. Som en del af projektet for besøgscentrets og forpladsens varige transformation blev der indledt forhandling med bygnings- og grundens ejer, Odense Kommune, om en mulig overtagelse i forbindelse med realisering af projektet. Dette blev drøftet og mødte opbakning i museets bestyrelse, og Odense Kommune tilkendegav, at bygning og grund vil kunne overdrages til museet på et passende tidspunkt.

Bygningerne i Den Fynske Landsby udgør national kulturarv. I 2022 arbejdede museets direktør tæt sammen med både Den Gamle By og Hjerl Hede om at rejse frilandsmuseernes udfordringer på nationalt politisk niveau. I 2023 fortsatte indsatsen med endnu en kronik i Kulturmonitor, mens argumenterne i 2023 især er blevet fremført i forbindelse med drøftelserne om en ny museumsreform og behovet for at tilgodese museer med denne særlige og tunge forpligtelse.

Første sæson med landsbyens nye profil blev samlet set en succes, som skal følges af yderligere tiltag for at medføre en mærkbar og langvarig ændring, ligesom der er behov for styrket markedsføring af Den Fynske Landsby i de kommende år.

Møntergården

De overordnede planer for omdannelse af Møntergården blev allerede omtalt i beretning fra 2022, hvor skitserne til et nyt, aktivt, uhøjtideligt og nyskabende *museum for Odense* blev tegnet. Dette arbejde har i 2023 taget form med væsentlige milepæle, bl.a. formuleringen af 12 dogmer, som skal sikre, at alle tiltag fastholder den retning, der sættes, og styrker og understøtter den transformation, som planlægges. Museets bestyrelse har deltaget i drøftelser om visionen for Møntergården, herunder beslutningen om et nyt navn, som ikke skal afsløres her, men vil blive synligt i hele byen, når museet overgår til at være det nye *museum for Odense* den 1. juni 2024.

Blandt vigtige skridt mod transformationen skal udover dogmerne og museets nye navn nævnes et helt nyt visuelt designprogram og påbegyndelse af ny wayfinding på museet – et område, som har været

Ledelsesberetning

Møntergården (fortsat)

udfordrende på grund af en meget diskret skiltning. Museets betragtning er, at bygningerne ikke lider skade af en tydeligere skiltning til glæde for gæsterne. På aktivitetsområdet har der også været arbejdet med en ny synlighed og en mindre højtidelig form, som da hele gårdrummet i sammenhæng med udstillingen *It Socks* blev præget af farverige sokker ophængt i alle retninger, hævet over gården. Alene den del af udstillingen udviklede sig til et selfie-spot, og på den måde markerede *It Socks* vigtige hjørner af det museum, som er i vente. Udstillingen *It Socks* fortalte tøjets sorte historie med udgangspunkt i den lille sok. Bag udstillingen ligger forskningsprojektet "Bylivets sorte omstilling", hvor historikere og klimaingeniører har undersøgt familiers CO²-belastning på forskellige tidspunkter i historien.

Lørdag 1. juni 2024 er således en særdeles vigtig dato for Møntergården, og museet sætter alle sejl til i forberedelsen af forandringen, der gennemføres for ret beskedne midler, men skal søges styrket i de kommende år ved at søge eksterne bidrag til forandringen, som vil løbe over flere faser.

Samarbejdet med Odense Kommune og Film Fyn om at styrke Odense som juleby blev også udmøntet i en udstilling om den nye julekalender Valdes Jul i nært samarbejde med Cosmo Film, der meget generøst stillede en lang række rekvisitter og beklædningsgenstande til rådighed. Efterhånden som julekalenderen blev mere og mere kendt, var det tydeligt, at mange børn og forældre kom tæt på en historie, der betød noget for dem.

Jf. omtalen under besøgstal, fik Møntergården i 2023 bekræftet, at besøgstallet i udstillinger gårdrum og Børnenes Baggård er langt større end det, billetsalget afspejler, og museet arbejder bl.a. via ny way-finding fra 1. juni 2024 med at øge antallet af betalende gæster.

Carl Nielsen Museet

I 2020 bevilgede Carl Nielsen og Anne Marie Carl-Nielsens Legat godt 16 mio. kr. til etablering af en ny, tidssvarende og internationalt orienteret udstilling med særligt fokus på komponistens musik i de lokaler, som nu igen ville blive ledige i Odense Koncerthus som nabo til Carl Nielsen-salen. I 2021 tilrettelagde museet i samarbejde med Event Communication fra London udstillingskonceptet, hvorefter leverancerne hertil ved årsskiftet 2022/23 kom i EU-udbud. Legatet bidrog yderligere til udstillingens realisering ved en flot tillægsbevilling til bl.a. indretning af nyt indgangsparti og ny butik.

Fra årsskiftet 2022/23 begyndte den nye udstilling for alvor at tage form. Udstillingsarbejdet, nu med deltagelse af konsortiet, der vandt udbuddet, bestående af Stouenborg, Kurzweil og System Standex, forløb helt som planlagt og blev realiseret i et godt og tillidsfuldt samarbejde.

Den 2. juni 2023 åbnede det nye museum med en sand folkefest. Mere end 600 borgere og musikelskere deltog i åbningen, der som noget nyt var en invitation til alle interesserede til at deltage og dermed blev den mest besøgte udstillingsåbning nogensinde i museets nyere historie. Det nye museum blev allerede aftenen før modtaget af fremragende anmeldelser, først i *Politiken*, der spurgte: *Hvordan udstiller man musik? Sådan!* P2-programmet Aftryk tildelte senere på året prisen for *Årets mest overraskende museumsbesøg* til det nye museum. Historien om åbningen og tankerne bag udstillingen kan læses i museumsinspektør Ida Marie-Vorres artikel i Museum Odenses Årbog for 2024.

Her skal blot gentages den store tak til Carl Nielsen og Anne Marie Carl-Nielsens Legat for den stærke dedikation til projektet og for at fastholde engagementet, da projektet blev udfordret af kraftige og uforudsigelige prisstigninger. Nu skal det nye museum finde sin form med indhold, aktiviteter og koncerter, og der blev allerede umiddelbart efter åbningen været afholdt overraskende og spændende arrangementer, der spejlede Carl Nielsens værker i nutiden - alle af høj kvalitet og ligeledes støttet af legatet. I forbindelse med realiseringen af det nye museum og med åbningen har museet haft et godt samarbejde med Odense Symfoniorkester, DR og med forskere på Københavns Universitet.

Ledelsesberetning

Carl Nielsen Museet (fortsat)

Endelig blev første del af Carls Camino indviet – en strækning på ca. 5 km - og vil gradvis blive realiseret som en musikalsk vandrerute på i alt hele 110 km. Ruten, der i færdig form vil strække sig fra Odense og til barndomshjemmet i Nørre Lyndelse. Museum Odense har i årets løb haft kontakt til og samarbejde med Faaborg-Midtfyn Kommune om omlægning af arealet foran Carl Nielsens Barndomshjem i Nr. Lyndelse og fortsætter samarbejdet, som rummer elementer, der dækkes af kommunen og dele, som Museum Odense skal udvikle og varetage.

Børn og unge

2023 var *Børn og Unges* første år i den nye organisation som et selvstændigt, tværfagligt team. På alle museerne blev der på forskellig vis arbejdet for det gode, kompetente møde med børn, unge og børnefamilier i forlængelse af de enkelte museers kulturarv og formidlingsstrategier. Det var et givende år med fokus på de trygge, inkluderende fællesskaber for børn, ikke mindst på undervisningsområdet. I det kommende år skal erfaringerne fra 2024 blandt andet vise sig, når blikket i flere sammenhænge kastes på samskabelse med børn, unge og børnefamilier, som besøger museerne i deres fritid.

Den store opmærksomhed på Læringsuniverset i H.C. Andersens Hus fra både ind- og udland fortsatte. Der blev derfor udarbejdet standardiserede rundvisninger og workshops til de nationale og internationale kolleger, som gerne vil høre mere om den særlige Andersenske undervisningsmetode og det udviklingsarbejde, der ligger bag. Læringsuniverset havde også endnu et år med besøg af mange skoler, børnehaver og ungdomsuddannelser. Det nye undervisningsforløb *Nye, Gamle Eventyr*, hvis udvikling og gratis udbud til skoler var finansieret af H.C. Andersen Fonden, satte hovedudstillingen i museet i spil på en ny måde til glæde for lærere og elever. Ville Vau havde ligeledes det travleste år til dato, og både turister og medlemmer af museumsklubben tog godt imod nye formidlingstiltag i børneuniverset. I slutningen af året modtog Læringsuniverset og H.C. Andersen Centret penge fra kulturministeriet til projektet *Andersen og Naturen*, der både omfatter digitalisering og udvikling af et nyt tværfagligt undervisningsforløb. Undervisningsforløbet skal udvikles i første halvdel af 2024 og vil, udover dansk- og historiefagene, også være relevant for undervisning i fysik og kemi.

I Den Fynske Landsby blev arbejdet med en ny undervisningsprofil med udgangspunkt i bæredygtighed i et historisk perspektiv konkret. Undervisningsprofilen og de første undervisningsforløb vil være klar til museets åbning i foråret 2024.

I 2023 blev de første to af i alt tre undervisningsforløb i Carl Nielsen museet udviklet i tæt samarbejde med flere samarbejdsklasser. I undervisningsforløbene smelter den nyeste viden om legeforskning sammen med Carl Nielsens eget børnesyn og hans brede kunstneriske virke. Det var et berigende udviklingsforløb, samarbejdet med Odense Symfoniorkester viste sig at være givende og undervisningsforløbene modtager endnu gode tilbagemeldinger fra lærere og fagfælder. I 2024 skal det sidste undervisningsforløb udvikles i samarbejde med Den Fynske Landsby, hvor undervisningen, der handler om Carl Nielsens barndom på landet, skal foregå fysisk i landsbyen.

På Møntergården var der også fart på udviklingen af nye undervisningskoncepter, som resulterede i længere samskabelsesforløb med skoler og et meget populært juleundervisningsforløb. Også på museets børn- og ungeområde har formidlingen i stigende grad fokus på det lokale ejerskab og samskabelse med Odenses borgere, hvilket vil vise sig i samskabelse med børnefamilier om både udstillingselementer og nye aktiviteter.

De høje ambitioner om det gode møde mellem børn og historien har således udmøntet sig i flere konkrete udviklingstiltag på alle museerne og der er lagt i selen til endnu et spændende år i udvikling i 2024.

Ledelsesberetning

Forskning

Museets arkæologiske og historiske forskning er samlet i Forskningscentret CENTRUM og udføres i samarbejde med en række museer og universiteter i ind- og udland. Ikke mindst samarbejdet med Syddansk Universitet er fortsat vigtigt og afspejles i en række fælles projekter, en fornyet samarbejdsaftale med Institut for Sprog, Kultur, Historie og Kommunikation samt engagement i og samarbejde med H.C. Andersen Centret.

I 2023 modtog forskningscentret tre nye bevillinger fra Kulturministeriets Forskningsudvalg (KFU) i form af projektudviklingsmidler, støtte til en gæsteprofessor og forskningsprojektet Købstadens Strukturer og Mennesker. Sidstnævnte påbegyndtes i 2023, mens de øvrige afvikles i 2024. I slutningen af 2023 modtog forskningscentret også støtte fra Augustinus Fonden til Krisens Konsekvenser – et arkæologisk og biologisk-antropologisk forskningsprojekt om den senmiddelalderlige krisens indflydelse på bysamfund i Skandinavien. Projektet påbegyndes 2024 og løber til 2027.

Kulturministeriets Forskningsudvalg støtter desuden udforskningen af Odenses vikingeborg Nonnebakken, som afsluttes med en antologi i 2024. Afledt af projektet blev der i 2023 udgivet en analyse om søbassiner som kilde til landskabsrekonstruktion i CENTRUM's rapportserie.

Derudover fortsatte afviklingen af det ligeledes KFU-finansierede forskningsprojekt Urbane Landskaber, der undersøger og genskaber Odenses topografi i middelalderen samt det VELUX-støttede forskningsprojekt Bylivets sorte omstilling – Forbruget af fossile brændsler og forandringsprocesser i byernes hverdagsliv. Bylivets sorte omstilling afsluttes i 2024 med flere seminarer og en antologi.

Forskningscentret stod i 2023 for afvikling af seminaret Infrastruktur i middelalderbyen og deltog i etableringen af Netværk for Nordisk Urban Arkæologi, der afholdt første konference i København med deltagelse af 150 arkæologer og forskere fra hele Norden. Konferencen blev støttet af Carlsbergfondet og Nordisk Kulturfond. Næste konference afholdes i Oslo 2025. Bidrag fra konferencen og seminaret publiceres i CENTRUMs skriftserie Kulturhistoriske studier i centralitet i hhv. 2024 og 2025.

I 2023 søsatte museet en ny, intern forskningspulje, og der blev uddelt bevilling til fire projekter om hhv. Nonneklostret på Nonnebakken, Afdækning af potentialet for kogegruber, Knud den Helliges yngre Passio samt Analyse af Guldberlokker. Projekterne afsluttes i 2024.

H.C. Andersen-forskningen har i 2023 taget afsæt i samarbejdet med H.C. Andersen Centret ved Syddansk Universitet, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab og Det Kgl. Bibliotek. Museet bidrager fortsat med tilblivelseshistorier til den igangværende digitale manuskriptudgave af Andersens eventyr og historier. Samarbejdet markeres tillige med et projekt, støttet af Kulturministeriet, der giver digital adgang til Det Danske Sprog- og Litteraturselskabs udgave af H.C. Andersens samlede værker samt en nudansk version af H.C. Andersens eventyr og historier på platformen hcandersen.dk. Denne digitale platform skal på sigt rumme en lang række HCA-ressourcer, og skal ses som indledende tiltag i etableringen af en større national H.C. Andersen-satsning. Endelig har H.C. Andersen forskningen sit konkrete udtryk i museets årbog Anderseniana, der redigeres i samarbejde med H.C. Andersen Centret.

Ledelsesberetning

Publicering i 2023

2023	Artikler med peer review	Ph.d.-afhandlinger og væsentlige monografier	Seminarrapport
Oldtid og middelalder	2	-	-
Nyere tids kulturhistorie	1	-	-
H.C. Andersen	-	-	-
Konservering	-	-	-
Samlet	3	-	-
Heraf engelsksprogede	2	-	-
Udgivet i udlandet	2	-	-

Kulturarvsforvaltning og den indtægtsdækkede arkæologisk virksomhed

I forbindelse med kulturarvsforvaltningen har museet screenet ca. 6.500 bygge- og plansager i ansvarsområdet. Det har givet anledning til samlet 95 høringsvar og indstillinger vedrørende historiske og forhistoriske kulturarvsværdier.

I 2023 har særligt én sag fyldt i den arkæologiske virksomhed, nemlig undersøgelserne forud for etableringen af den nye vestfynske jernbane. Her skal 3.178.000 m² undersøges, inden anlægsarbejdet kan begynde. Det har betydet, at der gennem hele 2023 konsekvent har været tre hold på denne sag, og at 2.224.600 m² er blevet for-undersøgt. Hertil kommer seks egentlige udgravninger. Arbejdet fortsætter gennem 2024.

Herudover gennemførte museet 20 arkæologiske forundersøgelser og yderligere 14 egentlige udgravninger.

Omsætningen i den bygherrefinansierede arkæologi var ca. 22,4 mio. kr., hvilket repræsenterer en opgang i forhold til 2023, hvor omsætningen var på knap 18,2 mio. kr. Omsætningen vidner om, at også 2023 var et år præget af højkonjunktur i byggeriet.

De væsentligste undersøgelser var følgende:

Ny jernbane på tværs af Vestfyn

Et af arkæologis helt store projekter i 2023 og 2024 er etableringen af en ny jernbane på Vestfyn. Det betyder, at museets arkæologer er i gang med at undersøge det 37 km lange tracé der løber fra Kauslund i Middelfart Kommune og til Bolbro i Odense Kommune.

Et så stort projekt kaster mange spændende resultater af sig. Særligt området omkring Nørre Åby og Indslev har været rigt på fortidsminder, og her har arkæologerne fortaget flere undersøgelser i 2023, bl.a. en stor bebyggelse med velbevarede langhuse fra yngre germansk jernalder (550-750 e.Kr.) og vikingetiden. (750-1050 e.Kr.) Husene er ca. 25 meter lange og 6 meter brede, hvilke betyder, at de har

haft 150 m² under tag –det svarer ca. til et nutidigt parcelhus. Ud over bebyggelsen blev der fundet skelettet af en hund. Den er muligvis fra jernalderen. Hunden var placeret i en lille nedgravning i det, som

Ledelsesberetning

Kulturarvsforvaltning og den indtægtsdækkede arkæologisk virksomhed (fortsættes)

engang var et lavtliggende og fugtigt område. Om hunden er blevet nænsomt begravet af sin menneskefamilie ved sin død, eller om den er lagt i et mosehul som et offer til oldtidens guder, kan vi kun gisne om. Men vi ved, at der i dele af oldtiden er blevet ofret både dyr og mennesker i sådanne vådområder.

Tietgenbyen –arkæologi i stor skala

Siden sommeren 2020 har Museum Odense foretaget arkæologiske udgravninger i Tietgenbyen Nord. Det gælder således også i 2023 og i skrivende stund er der udgravet et område på ca. 30 ha., og det er ikke småting, der er dukket frem af den fynske muld. Utallige stolpehuller og affaldsgruber med store mængder af kasserede lerkarskår, dyreknogler med mere fortæller om et område, der har været beboet i over 3000 år - fra midten af bronzealderen (ca. 1000 f.Kr.) til vikingetid middelalderen (ca. 1000-1400 e.Kr.) og frem til i dag. Klynger og rækker af ildgruber findes spredt ud over hele området og stammer sandsynligvis fra bronzealderens religiøse fester.

Særlig tæt har bebyggelsen været i jernalderen (ca. 200 f.Kr til 500 e.Kr.). Fra denne periode er der også fundet flere gravpladser af varierende størrelse i området. I nogle grave er der fundet våben og fornemme guldsmykker. I én af gravene blev der fundet en jernkniv med en helt unik runeindskrift, der kan dateres til ca. 150 e.Kr. og dermed er en af Danmarks to ældste runeindskrifter.

Endnu mangler der udgravning af ca. 3 hektar, hvor der forventes at blive registreret yderligere hustomter og gravfelter fra jernalderen. Samlet set bidrager udgravningerne til fortællingen om de tidligste beboere af området og er med til at løfte sløret for, hvordan datidens mennesker levede deres liv.

Sydmarksvej –en glemt landsby

I 2023 undersøgte Museum Odenses arkæologer et stort areal ved Sydmarksvej ved Nørre Åby. Området viste sig at være et særdeles populært bosættelsesområde i forhistorien, og arkæologerne fik således mulighed for at undersøge bebyggelsesspor fra senneolitikum og frem til højmiddelalderen med en større bebyggelsesintensitet i ældre jernalder og en særdeles intensiv bebyggelse fra vikingetid og frem til højmiddelalderen, hvor pladsen ser ud til helt at ophøre. Bebyggelsen fra vikingetid og middelalder tolkes som det primære område for en tidligere middelalderlige landsby. Landsbyen blev første gang påvist tilbage i 2007, og siden har museet udgravet op til og nær det nuværende areal. Den i dag forsvundne landsby er centralt placeret i ejerlavet, mens den historiske landsbytomt ligger helt nordligt i ejerlavet, hvilket kan antyde en flytning –eller en omstrukturering af ejerlavet.

En imponerende jernaldergravplads ved Bellinge Fælled

I 2023 afsluttede undersøgelsen af en af de største urnegravpladser fra jernalderen på Fyn, og det har givet os ny viden om livsvilkår og fællesskaber i jernalderen. I en periode på knap 400 år, fra ca. år 175 –600 e.Kr., har familier fra gårde i området omkring Bellinge Fælled begravet deres døde i jorden omkring den samme gravhøj. Højen, som gravene var anlagt omkring, var en langt ældre gravhøj fra bronzealderen. Da arkæologerne tidligere på året udgravede de sidste dele af gravpladsen, fandt de resterne af 200 grave. Af de mange urnegrave var der nogle steder kun bunden af urnen bevaret. Andre grave var langt mere velbevarede, og indeholdt hele urner, intakte med deres oprindelige indhold. På gravpladsen var også flere eksempler på et meget sjældent syn, med to urner begravet lige oveni hinanden. Vi kan kun gisne om, hvilke personlige historier, der ligger bag, at man har ønsket at begrave de jordiske rester af personer i samme grav.

Én af gravene er lidt mere opsigtsvækkende end de andre. Det er den fordi, der over urnen var rejst en relativt lille, syv meter bred gravhøj. Graven er fra tiden omkring 175-250 e.Kr. Generelt kender vi kun få gravhøje fra denne del af jernalderen, og denne lille jernaldergravhøj er den første af sin slags fundet på Fyn.

Ledelsesberetning

Kulturarvsforvaltning og den indtægtsdækkede arkæologisk virksomhed (fortsættes)

Detektorfund og danefæ

I 2023 har Museum Odense modtaget 180 portioner med langt over 1000 genstande, som en stor gruppe af entusiastiske metaldetektorførere har fundet i jorden inden for Museum Odenses ansvarsområde. Disse fund udgør et særdeles værdifuldt materiale til belysning af håndværk, erhverv, handel og religion i oldtid og middelalder. Derfor er det en høj prioritet for museet at have et nært samarbejde med finderne om at registrere og håndtere dette materiale så godt som muligt, så det kan anvendes i museets forskning, forvaltning og formidling.

Selv om museernes samarbejde med metaldetektorførerne overvejende er en positiv-historie, sker det også, at vi må inddrage myndighederne, fordi museumsloven er overtrådt. Det er således sket et par gange i de forløbne år i forbindelse med ulovlig afsøgning på fredede fortidsminder. Desværre viser samtaler med kolleger landet over, at det er en stadig hyppigere forekommende begivenhed, og museerne står derfor overfor nogle udfordringer med at skabe en konstruktiv dialog med det konstant voksende antal detektorførere.

Samlinger

Antal genstande ved årets slutning 2023: 444.800 (2022: 440.600)

Accessioner i 2023: 4.200 (2022: 4.918)

Procentvis fordeling af museets samlinger på bevaringsmæssige kategorier:

Formidlingseget	70
Stabiliseret	20
Behandlingskrævende	10
Svært skadet	0

Museets besøgstal

Samlet besøgstal	2021	2022	2023
HCA-museerne	106.313	227.337	246.197
Den Fynske Landsby	80.902	92.698	107.336
Møntergården	44.977	47.040	69.608
Carl Niensens Barndomshjem	1.616	1.911	987
Carl Nielsen Museet	Lukket	Lukket	7.657
I alt	233.808	368.986	431.785

Siden Corona-epidemien ramte i 2020, har danske museers besøgstal afspejlet en ny virkelighed med hensyn til turistmønstre, særligt i forhold til den internationale turisme. Derudover har der været en stor lyst blandt danske gæster efter at besøge museer, ligesom de høje sydeuropæiske temperaturer i sommertidspunkterne på længere sigt kan påvirke rejsemønstre. En grad af normalisering kunne aflæses i

2023, selv om der også synes at være varige ændringer, der meget tydeligt kan ses på Museum Odenses museer. Samlet set fik Museum Odense et virkelig godt år.

Ledelsesberetning

Museets besøgstal (fortsættes)

H.C. Andersens Hus satte for andet år i træk besøgsrekord med 195.958 gæster i 2023 og 50.239 i barndomshjemmet i Munke Møllestræde, der er et af Fyns bedst besøgte museer. Den målrettede kampagne mod de europæiske nærmarkeder, primært Tyskland, bar frugt, og gæster fra Tyskland, Holland, Frankrig, Italien og Spanien samt andre gæster fra de europæiske nærmarkeder fyldte godt i højsæsonen. Også gæster fra USA kom i pænt tal, mens de kinesiske gæster fortsat ligger langt fra det høje niveau i 2019, hvor de udgjorde ca. 20 % af alle gæster i huset. I 2023 sås en bevægelse i retning af flere kinesiske gæster, men et tal på 2.700 er fortsat langt fra normalsituationen i årene op til corona. Danske gæster udgjorde fortsat den største gæsteandel med ca. 64 %. Museum Odense er opmærksom på, at den kendte honeymoon-effekt af nye museer også kan påvirke H.C. Andersens Hus, og den andetsteds omtalte bevilling fra A.P. Møller Fonden gør Museum Odense i stand til at skabe nyt fokus og nye grunde til, at også danskere og odenseanere skal søge museet i de kommende år.

Møntergårdens besøgstal steg betydeligt mellem 2022 og 2023 og skyldes flere forhold, som er vigtige at være opmærksom på. Museet har igen indgået en driftsaftale for Thriges Kraftcentral, og selv om tallet trods alt er lille, indgår det også i Møntergårdens samlede besøgstal. Derudover har museet påbegyndt en ny måde at opgøre besøgstallet på Møntergården på. Det har medvirket til færre gæster, der løser billet, at museet som en del af forberedelsen af transformation og navneskift i 2024 er ophørt med at give gratis adgang, såfremt gæster havde købt billet til H.C. Andersens Hus. Trods færre, der løste billet, blev indtjeningen dog forøget og nærmest fordoble pga. flere, der betaler entré. Møntergården har altid været et udfordrende museumskompleks at drive rent kommercielt, fordi museet ikke blot rummer den nye museumsbygning med billetsalget, men består af en lang række bygninger med udstillinger og formidling, som i princippet er tilgængelige også uden billet. Museets fornemmelse har hele tiden været, at antallet af brugere er langt højere end antallet af gæster, der løser billet. Derfor påbegyndte museet elektronisk tælling af brugere ved opsætning af tællere ved alle adgangsveje. Tallene er renset for egne medarbejdere, mødedeltagere og håndværkere og repræsenterer et konservativt tal for antallet af brugere af Møntergården. Tallet, der nu indgår i det samlede tal for Møntergården vil formentlig blive en hel del højere i 2024, hvor hele året indgår i optællingen. Museum Odenses bestyrelse har drøftet opgørelsen og der er enighed om, at der er en retvisende måde at opgøre det reelle antal gæster på, fordi det afspejler brugere af de historiske bygninger og af museets formidling – selv om det er at foretrække, at alle løser billet.

Den Fynske Landsbys transformation til et museum for bæredygtighed, cirkulær økonomi og fællesskab kunne opleves gennem hele sæsonen 2023 og blev generelt godt modtaget af gæsterne. Trods et uheldigt mønster med meget tørt og varmt vejr før sommerferien og en meget våd juli, øgede museet sit besøgstal og antallet af betalende gæster.

Det nye Carl Nielsen Museum åbnede op til sommerferien i 2023 og opnåede endog meget fin omtale i landsdækkende medier. Man kan altid diskutere, hvad et godt besøgstal er, men forventningerne var lidt højere end det besøgstal, der blev realiseret – om end det fortjener at blive nævnt, at der er tale om meget tilfredse gæster i den nye udstilling. Museet har nedsat et internt task-force til at arbejde med at sætte yderligere fokus på det fine museum. Carl Nielsen musik er bred og også folkelig, men klassisk musik har trods alt en smallere målgruppe end andre museer, og det er uden tvivl en af barriererne for et højere besøgstal. Der er dog også en række muligheder for at udfordre den præmis. Museets besøgstal afspejler kun besøgstallet i årets sidste syv måneder.

Samlet set nåede Museum Odense et besøgstal, der nærmer sig en halv mio. gæster og dermed er blandt landets mest velbesøgte museer og blandt de museer, der har den højeste indtjening på entré og butikssalg.

Ledelsesberetning

Turismearbejde

Museum Odense driver en række museer, der for fleres vedkommende er af stor betydning for turismen i Odense og på Fyn. Det drejer sig særligt om H.C. Andersens Hus og barndomshjemmet, men også Den Fynske Landsby spiller en vigtig rolle. Både Møntergården og det nye Carl Nielsen Museet spiller desuden en rolle som attraktioner og seværdigheder for både det danske og internationale publikum.

I lyset af denne betydning arbejder Museum Odense tæt sammen med Odense Kommune og By- og Kulturforvaltningen. Turismeindsatsen og samarbejdsrelationerne indgår i museets tre-årige driftsaftale med kommunen. Museum Odense lægger stor vægt på at indgå i tætte samarbejder med Visit Odense og Destination Fyn og har derudover et godt og tæt samarbejde med Visit Denmark om den internationale indsats. Museets direktør indgår som bestyrelsesmedlem i H.C. Andersen Fonden, hvorfra der også ydes en væsentlig økonomisk støtte til turismerettede tiltag.

Museets Kommunikations- og Markedsføringsteam arbejder aktivt og i nære samarbejder med andre attraktioner og bl.a. i form af medlemskabet af Fynske Attraktioner. Museum Odenses direktør har siden 2021 været placeret i Destination Fyns Advisory Board og indgår i overordnede strategiske drøftelser om turismeindsatsen i Odense og på Fyn. Museet har via Dansk Erhverv været inviteret til møder om turismeudviklingen i Danmark hos Erhvervsminister Morten Bødskov og har her bl.a. fremhævet potentialet i udvikling af vikingeruter lokalt og nationalt.

Samarbejde med Odense Kommune

Museum Odenses hovedtilskudsgiver er Odense Kommune, og museet har med en lang historie som kommunalt museum frem til overgangen til selveje 1. januar 2018 et langt, tæt og tillidsfuldt samarbejde med Odense Kommune på en lang række områder.

Det væsentligste arbejde i 2023 var den lange og grundige forberedelse af en ny tre-årig driftsaftale med kommunen for perioden 2024-2026. Denne kontrakt blev udarbejdet i en fælles proces i den nye chefgruppe og stod på gennem en stor del af året, ligeledes i dialog med Odense Kommune. Museet fremlagde overordnede visioner og forudsætninger for By- og Kulturudvalget som et element i forberedelsen af kontrakten, der blev underskrevet op til årsskiftet 2024.

Museum Odense deltager løbende i kommunens kulturledernetværk, der samler en bred vifte af kulturaktører fra byens kulturinstitutioner, såvel kommunale som selvejende. Som noget nyt er Museum Odenses chefgruppe nu også deltagere i møderne ud fra den betragtning, at ét enkelt af Museum Odenses museer modsvarer andre kulturinstitutioner i byen, og at den nye chefgruppe kan drage nytte af at etablere et netværk i byens kulturmiljø.

Det skal blot kort nævnes, at der over året har været tætte samarbejder om bl.a. forudsætningerne for at modtage den store bevilling omtalt andetsteds til delvis fornyelse og udvikling af udstillingen i H.C. Andersens Hus, og at der med både borgmester og rådmand samt forvaltninger har været et velfungerende parløb frem til udpegningen af Nonnebakken som verdensarv og i arbejdet med at rejse finansiering til et nationalt H.C. Andersen Center..

Endelig har museet ønsket at øge informationsniveauet mellem museum og kommune ved jævnlige møder med museets kontaktperson Mette Jensen, BKF, med det formål at sikre indsigt i museets visioner,

strategi og konkrete planer i god tid før realisering og med mulighed for at udnytte samarbejdet med kommunen i realiseringsprocessen.

Ledelsesberetning

Samarbejde med revisionen

I forbindelse med regnskabsafregningen fokuseres der sammen med museets revision på vigtigheden af, at den anvendte regnskabspraksis afspejler museets status som selvejende institution, og at der gives et retvisende billede af hensættelser til økonomiske forpligtelser m.v.

I 2023 har ledelsen korrigeret regnskabet for indregning og præsentation af overskud fra arkæologiske udgravninger. Korrektionen er rettet i årsregnskabet for 2023 og sammenligningstallene er tilpasset. Der henvises til Anvendt regnskabspraksis for en yderligere beskrivelse af korrektionen.

Det er museets opfattelse, at samarbejdet med revisionen har været præget af den nødvendige tillid både i samarbejdet med museets administrationschef og direktør.

Tilskud fra fonde og ikke-offentlige tilskud

Museets indtægter består af offentlige tilskud suppleret med en meget væsentlig egenindtjening bestående af entré og butikssalg m.m. En ganske stor del af museets aktiviteter er dog afhængige af ikke-offentlige tilskud, typisk fra fonde. Indtægterne varierer meget fra år til år i direkte tilknytning til, om der f.eks. er tale om store projekter som nybyggeri eller store udstillinger, eller om aktiviteterne er af mindre omfang. Uanset størrelsen af disse tilskud er der grund til at pege på betydningen af disse bevillinger og til at takke fondene for de generøse tilskud, som bidrager stærkt til museets aktiviteter. Ofte kan det lykkes at udnytte museets offentlige bevillinger som en egenfinansiering, der bakkes op med fondsbevillinger og muliggør realiseringen af både større og flere projekter, end det ellers ville have været muligt.

I 2022 modtog Odense Bys Museer 10,0 mio. kr. i tilskud fra fonde mm., mens museet i 2023 modtog 11,5 mio. kr.

Bestyrelsesarbejdet og governance

Der har i 2023 været afholdt fire ordinære bestyrelsesmøder. Forretningsudvalget bestående af bestyrelsesformand, næstformand, direktør og administrationschef har i løbet af året haft en løbende dialog, som er nyttig for direktørens og administrationschefens daglige ledelse og dispositioner. Museets gode besøgstal og indtjening har muliggjort fokus på andre emner og mere kvalitative drøftelser med længere tidsperspektiv.

Bestyrelsesperioderne følger de kommunale valgperioder, hvorfor den nuværende fireårige periode løber over årene 2022-2025. Der har ikke været ændringer i bestyrelsens sammensætning.

Museets bestyrelse har fokus på god ledelse af den selvejende institutioner og gennemfører hvert år en evaluering af bestyrelsens arbejde. Bestyrelsens væsentligste opmærksomhedspunkt er, at mødetiden er knap, og at der om muligt afsættes lidt mere tid til møderne fremover. Bestyrelsen har desuden efter behov valgt at have kortere dele af møderne som bestyrelsens tid uden deltagelse af administrationschef og direktør. Årets vigtige punkter har været at følge op efter omorganiseringen ved årsskiftet 2022/2023, fokus på at sikre god trivsel i museet og i løbet af året en ny kommunikations- og

markedsføringsstrategi, museets forretningsudvikling, opfølgning på udviklingsprojektet for Den Fynske Landsby og planlægning af udviklingsprojektet for Møntergården samt at sikre en god start Carl Nielsen Museet. Derudover var indgåelse af en ny tre-årig driftsaftale med Odense Kommune og indholdet af denne en vigtig opgave, ligesom bestyrelsen løbende fulgte og drøftede det reformarbejde, som kulturministeren har igangsat frem mod en ny museumsreform i 2024.

Ledelsesberetning

Bestyrelsesarbejdet og governance (fortsat)

Museets bestyrelse bestod i 2023 af:

Simon Møberg Torp, udpeget af SDU, bestyrelsesformand

Brian Rønsholt (næstformand)

Peter Rahbek Juel, borgmester, udpeget af Odense Kommune

Søren Windell, rådmann for By- og Kulturforvaltningen, udpeget af Odense Kommune

Henrik Thal Jantzen, Hafnia Law Firm

Signe Jungersted, Group NAO

Astrid la Cour, Statens Museum For Kunst

Daniel Ravnholt Jørgensen, medarbejdervalgt medlem af bestyrelsen

HR, trivsel, samarbejde i museets samarbejdsudvalg og Museum Odense som rummelig virksomhed

Efter en trist og omfattende afskedigelsesproces frem mod årsskiftet 2021/22 og en omorganisering af museet ved det følgende årsskifte har museets ledelse haft særlig fokus på trivsel på arbejdspladsen i nært samarbejde med Museum Odenses samarbejdsudvalg. Særligt afskedigelserne og den hektiske og udfordrende start for H.C. Andersens Hus har gjort dette arbejde særligt vigtigt. I 2023 har museet i samarbejde med Arbejdstilsynet gennemført flere mine-APV'er, hvor det gradvis er lykkedes at forbedre trivslen til et i dag udmærket niveau. Arbejdet med trivsel skal dog altid fastholdes og er aldrig konstant, men altid under påvirkning af museets økonomi, opgaver og dagligdag.

Museum Odenses Samarbejdsudvalg vurderer én gang årligt jf. udvalgets årshjul, om Museum Odense kan betragtes som en balanceret og rummelig virksomhed. Samarbejdsudvalget vurderede i sin behandling af sagen, at Museum Odense har en fin balance mellem mænd og kvinder og en udmærket aldersspredning. Museet er dog – som de fleste andre museer – i mindre grad præget af etnisk variation, ganske enkelt fordi ansøgerfelterne kun i begrænset omfang rummer etnisk spredning.

Resultatopgørelse

1. januar - 31. december

		Budget		
	Note	2023	2023	2022
		i kr.	i kr.	i kr.
Indtægter				
Tilskud fra Staten		5.037.740	5.195.779	4.913.836
Tilskud fra Odense Kommune	1	39.208.400	46.003.000	48.721.734
Andre tilskud	2	915.000	1.625.180	950.536
Undervisning og forløb	3	670.000	692.864	658.364
Entreindtægter	4	23.000.000	25.473.719	24.105.159
Butikssalg	5	3.740.000	4.006.145	5.434.321
Ejendom og udearealer	6	1.771.000	1.858.870	1.634.578
Kulturarvverettagelse	7	300.000	446.179	720.798
Refusionsarkæologi - kap. 8	8	9.012.000	23.708.207	19.128.519
Øvrige indtægter	9	1.603.165	2.032.073	1.694.436
Projekter med ekstern finansiering		0	16.494.637	14.411.469
Kompensationsordninger vedrørende COVID-19	10	0	0	404.099
		<u>85.257.305</u>	<u>127.536.652</u>	<u>122.777.849</u>
Udgifter				
Ejendom og udearealer	11	19.254.500	26.756.050	30.552.749
Administration	12	3.420.875	3.766.348	3.568.018
Personaleomkostninger	13	45.586.900	46.385.938	47.865.637
Omkostninger bestyrelsen	13	210.000	195.191	205.096
Bildrift	14	200.000	203.097	189.223
Salgsomkostninger	15	1.730.000	2.049.903	1.379.646
Salgsudgifter - Forlagsvirksomhed		50.000	31.483	4.912
Drift museumsbutikker	16	1.885.000	2.704.465	4.231.692
Kulturarvverettagelse	17	81.500	190.355	353.053
Udstillinger, arrangement aktiviteter	18	2.039.000	2.661.997	1.999.907
Øvrige udgifter		180.000	292.662	39.496
Undervisning og forløb	19	420.000	203.875	340.681
Refusionsarkæologi - kap. 8	20	8.900.329	22.286.675	18.888.638
Projekter med ekstern finansiering		0	16.494.637	14.411.469
Tab debitorer, regulering delmoms mv.		0	64.814	33.031
Uforudsete udgifter		300.000	180.924	49.005
Afskrivninger	21	322.522	439.946	653.849
Finansielle poster		0	-14.875	68.159
		<u>84.580.626</u>	<u>124.893.485</u>	<u>124.834.259</u>
Årets resultat		<u>676.679</u>	<u>2.643.167</u>	<u>-2.056.410</u>
Resultatdisponering:				
Årets Henlæggelser		0	1.080.745	20.390
Rest efter henlæggelse		<u>676.679</u>	<u>1.562.423</u>	<u>-2.076.800</u>
I alt		<u>676.679</u>	<u>2.643.167</u>	<u>-2.056.410</u>

Balance

pr. 31. december

		2023	2022
Aktiver	Note	i kr.	i kr.
Museumsbygninger		4.132.568	4.132.568
Driftsmateriel og inventar		1.704.425	1.485.656
Materielle anlægsaktiver	22	<u>5.836.993</u>	<u>5.618.224</u>
Deposita		10.000	10.000
Finansielle anlægsaktiver		<u>10.000</u>	<u>10.000</u>
Anlægsaktiver i alt		<u>5.846.993</u>	<u>5.628.224</u>
Omsætningsaktiver			
Varebeholdninger		<u>790.573</u>	<u>608.666</u>
Varebeholdninger i alt		<u>790.573</u>	<u>608.666</u>
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		10.503.792	8.477.716
Andre tilgodehavender		<u>3.061.202</u>	<u>1.698.235</u>
Tilgodehavender i alt		<u>13.564.994</u>	<u>10.175.951</u>
Værdipapirer og kapitalandele		6.850	5.375
Likvide beholdninger	23	<u>8.330.219</u>	<u>27.506.925</u>
Omsætningsaktiver i alt		<u>22.692.636</u>	<u>38.296.917</u>
Aktiver i alt		<u>28.539.629</u>	<u>43.925.141</u>

Balance

pr. 31. december

		2023	2022
Passiver	Note	i kr.	i kr.
Egenkapital			
Overført resultat		127.304	-1.435.119
Henlæggelser Arkæologi		5.451.519	4.370.774
Egenkapital i alt		5.578.822	2.935.655
Langfristede gældsforpligtelser			
Odense Kommune, Overgadelejlighederne	24	331.100	378.400
Skyldig feriepengeforpligtelse Ny Ferielov		4.040.375	3.947.247
Langfristet gældsforpligtelser i alt		4.371.474	4.325.647
Kortfristede gældsforpligtelser			
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	24	47.300	47.300
Igangværende tilskudsfinansierede projekter	30	597.504	5.616.302
Leverandører af varer og tjenesteydelser		4.572.205	15.159.521
Skyldig feriepengeforpligtelse		3.662.406	3.941.704
Anden gæld	25	9.709.916	11.899.011
Kortfristet gældsforpligtelser i alt		18.589.331	36.663.838
Hensatte forpligtelser og gældsforpligtelser i alt		22.960.806	40.989.485
Passiver i alt		28.539.629	43.925.141
Finansielle risici - Going concern	26		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser.	27		
Eventualforpligtelser m.v.	28		
Momsforhold	29		
Igangværende tilskudsfinansierede projekter	30		
Oversigt modtagne tilskud	31		

Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for Museum Odense S/I for 2023 er aflagt i overensstemmelse med i bekendtgørelse nr. 333 af 25. februar 2021 om museer mv. og bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturstyrelsen.

Korrektion til årsregnskabet

I 2023 har ledelsen korrigeret regnskabet for indregning og præsentation af overskud fra arkæologiske udgravninger. Tidligere år blev overskud/underskud på arkæologiske udgravning udlignet i resultatopgørelsen og bogført som henlæggelse på kortfristet gældsforpligtigelser. Fra 2023 vil overskuddet fra arkæologiske undersøgelser være en del af resultatopgørelsen og indgå i årets resultat for museet. I resultatdisponeringen henlægges overskuddet fra arkæologiske udgravninger og præsenteres på en særskilt regnskabspost under egenkapitalen.

Sammenligningstal 2022 er tilrettet, hvilke medfører, at akkumuleret overskud fra arkæologiske udgravninger primo 2022 på kortfristet gæld er flyttet til primo egenkapital 2022.

Kortfristede gældsforpligtigelser er reducereret med 4.371 tkr og egenkapitalen pr. 31. december 2022 er forøget med 4.371 tkr. Aktiver i alt er ikke påvirket af korrektionen. Årets resultat er reduceret med 20 tkr. pr. 31.12.2022

Herudover har der ikke været ændringer i anvendt regnskabspraksis.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med de indgår. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, herunder og afskrivninger og nedskrivninger med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde institutionen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå institutionen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkel regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Resultatopgørelsen

Tilskud

Drifts- og projekttilskud indregnes i regnskabsåret, hvori bevillingen er tildelt.

I tilskuddet fra Odense Kommune er indregnet værdien af den beregnede leje for fast ejendom samt øvrige ejendomsrelaterede udgifter.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger indeholder gager og lønninger samt lønafhængige omkostninger.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger til distribution, administration mv.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger indeholder årets af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Anvendt regnskabspraksis

Balance (fortsat)

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Finansielle poster omfatter renteindtægter og -omkostninger.

Balance

Immaterielle anlægsaktiver

Varemærker omfatter licensindtægter for HCA-rettigeheder. Værdien måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Varemærker afskrives over en forventet brugstid på 5 år.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Der afskrives ikke på museumsbygninger.

Kostpris omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen, indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Afskrivningsgrundlaget, der opgøres som kostpris reduceret med eventuel restværdi, fordeles lineært over aktivernes forventede brugstid, der udgør:

	Brugstid
Driftsmateriale og inventar	2 –5 år

Fortjeneste eller tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgspris med fradrag af salgskostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under afskrivninger.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris ex moms, efter FIFO-metoden.

Der er foretaget nedskrivning for ukurans.

Tilgodehavender og gældsforpligtelser

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi. Der nedskrives til imødegåelse af forventede tab.

Egenkapital

Under egenkapitalen er indregnet henlæggelser vedrørende fremtidige investeringer og forpligtelser.

Moms

Institutionen er omfattet af Merværdiafgiftsloven.

Noter til årsrapporten

	Budget		
	2023	2023	2022
	i kr.	i kr.	i kr.
Note 1. Tilskud fra Odense Kommune			
Tilskud	39.208.400	39.807.980	42.526.714
Ejendomsrelaterede udgifter:			
- Husleje, anslået værdi	0	6.195.020	6.195.020
	<u>39.208.400</u>	<u>46.003.000</u>	<u>48.721.734</u>
Note 2. Andre tilskud			
Tilskud fra kommuner	0	12.826	8.986
Tilskud fra regioner	382.000	384.912	371.069
Statstilskud - Børneentre	533.000	533.000	533.000
Andre tilskud	0	694.442	37.481
	<u>915.000</u>	<u>1.625.180</u>	<u>950.536</u>
Note 3. Undervisning og forløb			
Undervisning/omvisning	325.000	285.345	356.910
Performance skolen	15.000	4.550	6.520
Billedskolen	80.000	74.400	30.240
Forløb (teaterforløb mm i Fyrtøjet)	250.000	328.569	264.694
	<u>670.000</u>	<u>692.864</u>	<u>658.364</u>
Note 4. Entreindtægter			
Entreindtægter	23.000.000	25.336.044	23.861.688
Entre diverse	0	137.675	243.471
	<u>23.000.000</u>	<u>25.473.719</u>	<u>24.105.159</u>
Note 5. Butikssalg			
Salg fra butikker	3.625.000	3.950.849	3.581.131
Salg fra Café Deilig	0	0	1.848.790
HCA Julemarked - salg fra boder	100.000	29.596	0
Fotosalg	15.000	25.700	4.400
	<u>3.740.000</u>	<u>4.006.145</u>	<u>5.434.321</u>

Noter til årsrapporten

	Budget		
	2023	2023	2022
	i kr.	i kr.	i kr.
Note 6. Ejendom og udearealer			
Forpagtning Sortebro Kro, Bomhuset og Cafe Deilig	1.166.000	1.093.808	972.796
Udlejning Vandmøllen	72.000	72.000	72.000
Udlejning Naturskolen	38.000	40.800	75.800
Lejeindtægter - Friluftsscenen	425.000	411.442	375.892
Pakkearrangementer	70.000	240.821	138.090
	<u>1.771.000</u>	<u>1.858.870</u>	<u>1.634.578</u>
Note 7. Kulturarvretagelse			
Bevaring	0	89.054	120.548
Undersøgelser og vurderinger	300.000	175.000	180.000
Egenindtægt	0	182.125	420.250
	<u>300.000</u>	<u>446.179</u>	<u>720.798</u>
Note 8. Refusionsarkæologi - kap. 8			
Forundersøgelser og udgravningsarkæologi	8.902.000	23.409.971	18.935.328
Tilsyn med fredede fortidsminder	110.000	298.236	193.191
	<u>9.012.000</u>	<u>23.708.207</u>	<u>19.128.519</u>
Note 9. Øvrige indtægter			
Museumsklub	1.253.165	1.543.650	1.380.564
Forlagsvirksomhed	100.000	66.242	93.043
HCA-licenser	220.000	330.223	146.369
Salg af dyr	30.000	12.003	18.812
Øvrige indtægter	0	79.956	55.648
	<u>1.603.165</u>	<u>2.032.073</u>	<u>1.694.436</u>
Note 10. Kompensationsordninger vedrørende COVID-19			
Lønkomensation	0	0	391.861
Sommerrabat	0	0	0
Faste omkostninger	0	0	12.238
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>404.099</u>

Noter til årsrapporten

	Budget		
	2023	2023	2022
	i kr.	i kr.	i kr.
Note 11. Ejendom og udearealer			
Husleje, anslået værdi	0	6.195.020	6.195.020
Husleje HCA	9.000.000	9.079.791	13.500.135
Indvendig vedligehold	500.000	3.433.847	1.201.576
Udstillingsvedligehold	450.000	353.654	218.770
Ejendomsskatter	0	58.953	40.574
<u>Den Fynske Landsby:</u>			
Museumsbygninger, vedligehold	1.132.500	1.156.997	735.231
Grønne områder, vedligehold	427.000	26.358	20.789
<u>Forbrugsafgifter</u>			
El	3.860.000	1.187.602	3.187.303
Vand	360.000	341.391	354.988
Varme	1.020.000	746.641	807.046
Renovation	50.000	54.725	46.973
<u>Andre ejendomsudgifter:</u>			
Terrænudgifter	25.000	51.944	25.187
Sikring	950.000	742.490	760.440
Rengøringsmaterialer og eksterne rengøringsydelse	1.300.000	2.756.181	2.876.898
Bygnings-/løsøreforsikring	180.000	570.457	581.820
	<u>19.254.500</u>	<u>26.756.050</u>	<u>30.552.749</u>
Note 12. Administration			
IT-udgifter herunder SC-IT aftale	2.774.875	2.769.092	2.872.801
Medlemsskaber	100.000	100.771	81.339
<u>Kontorhold:</u>			
Kontorartikler	50.000	134.720	57.006
Porto	55.000	38.136	25.394
Avisabonnementer	15.000	8.233	11.988
Lovbøger, tidsskrifter, cirkulærer og bøger	3.000	668	2.168
<u>Kontormaskiner, kontorinventar:</u>			
Kontorinventar	20.000	39.437	11.500
Kopimaskiner - serviceaftaler	50.000	9.257	53.805
Gebyr bank (Mastercard, bankforbindelse)	70.000	27.770	32.118
Samlinger og bibliotek	35.000	25.316	25.376
Transport- og netbankforsikring	12.000	8.818	8.502
Revision	140.000	173.584	177.101
Diverse rådgivning	50.000	46.364	57.185
Drift af økonomisystem/lønsystem	450.000	811.183	737.736
Refusion fra Arkæologi - overhead	-404.000	-427.000	-586.000
	<u>3.420.875</u>	<u>3.766.348</u>	<u>3.568.018</u>

Noter til årsrapporten

	Budget		
	2023	2023	2022
	i kr.	i kr.	i kr.
Note 13. Personaleomkostninger			
Lønninger	43.835.900	47.724.409	47.739.285
Heraf overført bestyrelseshonorar	-210.000	-195.191	-205.096
Heraf overført øvrige afdelinger	0	-11.321.820	-9.400.574
Pensioner	0	8.402.405	8.220.316
Andre omkostninger til social sikring	745.000	611.680	565.253
Andre personaleomkostninger	1.604.000	1.164.455	946.454
	<u>45.974.900</u>	<u>46.385.938</u>	<u>47.865.637</u>
Gennemsnitligt antal ansatte		<u>117</u>	<u>120</u>
Bestyrelseshonorar kan opgøres således:			
Formand	40.000	40.000	40.000
Næstformand	25.000	25.000	25.000
Øvrige bestyrelsesmedlemmer	145.000	120.000	130.000
	<u>210.000</u>	<u>185.000</u>	<u>195.000</u>
Bestyrelseshonorar	195.000	185.000	195.000
Rejser og møder, bestyrelsen	15.000	10.191	10.096
	<u>210.000</u>	<u>195.191</u>	<u>205.096</u>
Note 14. Bildrift			
Brændstof	40.000	38.585	47.295
Bilforsikring	50.000	29.732	45.775
Vægtafgift	57.000	49.810	48.909
Vedligehold	50.000	84.970	45.410
Andre biludgifter	0	0	330
Cykler	3.000	0	1.504
	<u>200.000</u>	<u>203.097</u>	<u>189.223</u>

Noter til årsrapporten

	Budget		
	2023	2023	2022
	i kr.	i kr.	i kr.
Note 15. Salgsomkostninger			
Markedsføring	1.250.000	1.380.505	1.031.932
Refusion af markedsføringsudgifter (workshops)	0	408	-5.000
Museumsklubudgifter	325.000	355.547	243.348
Rettigheder:			
HCA-licenser	120.000	278.095	77.263
Slots- og Kulturstyrelsen, Koda	35.000	35.349	32.103
	<u>1.730.000</u>	<u>2.049.903</u>	<u>1.379.646</u>
Note 16. Drift museumsbutikker			
Vareforbrug butikker	1.500.000	2.249.036	1.854.430
Emballage mv.	60.000	86.349	74.225
Fragt	5.000	34.272	25.823
Billetudgifter	50.000	0	0
Kasseterminal	270.000	327.245	317.916
Indretning/drift af butikker	0	0	5.164
Driftsomkostninger Cafe Deilig	0	2.200	1.949.298
Simax abonnementer	0	5.364	4.835
	<u>1.885.000</u>	<u>2.704.465</u>	<u>4.231.692</u>
Note 17. Kulturarvretagelse			
Bevaring/konservering	98.000	116.439	212.429
Emballage/ magasiner	11.000	7.700	10.540
Service	0	0	37.334
Historiske undersøgelser	100.000	64.416	62.140
Erhvervelser	12.500	1.800	30.610
Projektudligning	-140.000		0
	<u>81.500</u>	<u>190.355</u>	<u>353.053</u>
Note 18. Udstillinger, arrangement aktiviteter			
Formidlingsramme	1.829.000	2.413.718	1.777.974
Lønninger	0	16.739	0
Landbrug og dyrehold	160.000	231.540	221.932
Koncerter	50.000	0	0
	<u>2.039.000</u>	<u>2.661.997</u>	<u>1.999.907</u>

Noter til årsrapporten

	Budget		
	2023	2023	2022
	i kr.	i kr.	i kr.
Note 19. Undervisning og forløb			
Løn	350.000	176.566	262.548
Undervisningsmaterialer	50.000	27.309	78.133
Billedskolen	20.000	0	0
	<u>420.000</u>	<u>203.875</u>	<u>340.681</u>
Note 20. Refusionsarkæologi - kap. 8			
Møder, rejser, repræsentation	32.000	26.082	128.502
Uddannelse	60.000	29.730	48.060
IT arbejdsstationer	43.000	43.000	65.000
Telefoni	23.000	23.000	46.000
Velfærd	20.000	20.000	40.000
En block-tilskud	234.000	296.000	380.000
Lønrefusion administration	290.000	220.000	355.000
Arbejdsskadeforsikring	45.000	45.000	55.000
Bildrift	100.000	109.257	104.759
Øvrige udgifter	10.000	255.431	242.684
Materialer og efterbearbejdning	3.000.000	10.033.982	8.161.427
Udgifter til elektronisk udstyr	75.000	56.678	124.181
Lønninger	9.598.000	11.128.515	9.138.026
	<u>13.530.000</u>	<u>22.286.675</u>	<u>18.888.638</u>
Efterbearbejdning	-4.629.671	0	0
	<u>8.900.329</u>	<u>22.286.675</u>	<u>18.888.638</u>
Note 21. Afskrivninger			
Varemærker	10.000	0	10.000
Driftsmateriel og inventar	312.522	439.946	643.849
	<u>322.522</u>	<u>439.946</u>	<u>653.849</u>

Noter til årsrapporten

Note 22. Materielle anlægsaktiver

	Museums- bygninger	Driftsmateriel og inventar
	i kr.	i kr.
Kostpris, primo	4.132.568	4.035.216
Tilgang i året	0	658.715
Afgang i året	<u>0</u>	<u>0</u>
Kostpris, ultimo	<u>4.132.568</u>	<u>4.693.931</u>
Af- og nedskrivninger, primo	0	-2.549.560
Årets af- og nedskrivninger	0	-439.946
Årets tilbageførsel af afhændede afskrivninger	<u>0</u>	<u>0</u>
Af- og nedskrivninger, ultimo	<u>0</u>	<u>-2.989.506</u>
Værdi, ultimo	<u>4.132.568</u>	<u>1.704.425</u>
	 2023	 2022
	i kr.	i kr.

Note 23. Likvide beholdninger

Kassebeholdning	41.387	51.535
Nordfyns Bank, erhvervskonto	8.025.982	22.553.195
Nordfyns Bank, butik	172.242	186.980
Nordfyns Bank, Carl Nielsen udstilling	0	4.698.375
Nordfyns Bank, debitorer	<u>90.608</u>	<u>16.841</u>
	<u>8.330.219</u>	<u>27.506.925</u>

Noter til årsrapporten

2023

2022

i kr.

i kr.

Note 24. Langfristede gældsforpligtelser

Odense Kommune, Overgadelejlighederne	378.400	425.700
	378.400	425.700
Heraf forfald indenfor 1 år	<u>-47.300</u>	<u>-47.300</u>
Langfristet andel	<u>331.100</u>	<u>378.400</u>
Heraf forfald efter 5 år	<u>141.900</u>	<u>189.200</u>

Note 25. Anden gæld

Skyldig moms	1.526.450	1.811.201
Skyldige lønposter	497.738	744.973
Øvrig gæld	<u>7.685.728</u>	<u>9.342.837</u>
I alt	<u>9.709.916</u>	<u>11.899.011</u>

Note 26. Finansielle risici - Going concern

Det er ledelsens vurdering, at museets kapitalberedskab er tilstrækkeligt, og at der ikke er usikkerhed omkring fortsat drift.

Note 27. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser.

Ingen.

Note 28. Eventualforpligtelser m.v.

Institutionen har en lejeaftale med en uopsigelig lejeperiode med en restløbetid på mindst 90 måneder.

Forpligtelsen udgør hermed 60 mio. kr. pr. 31. december 2023.

Institutionen har indgået en leasingaftale, hvor restløbetiden udgør 19 mdr. med en gennemsnitlig ydelse på t.kr. 3 pr. måned i alt ca. 57 tkr. pr. 31. december 2023.

Derudover har institutionen indgået en leasingaftale med en restløbetid på 29 måneder
Forpligtelsen udgør ca. t.kr. 1.713 t.kr. pr. 31. december 2023

Note 29. Momsforhold

Den selvejende institution er momsregistreret.

Momsandelsprocenten er opgjort til 52 %for den andel, der er delvis momsfradrag på.

Noter til årsrapporten

	Tilgode(+)/ gæld(-) primo	Årets indtægter	Årets udgifter	overført til projektudlign.	Tilgode(+)/ gæld(-) ultimo
Note 30. Igangværende tilskudsfinansierede projekter					
HCA-Eventyrhus (Det nye HCA)	3.683	0	0	0	3.683
Ny udstilling CNM NB	-2.165.019	-5.218.000	8.911.089	-1.528.070	0
Små skridt - store eventyr.	163.024	-889.524	722.790	3.710	0
Føber (HCA-festivals 2020)	27.363	-20.000	0	-7.363	0
Udstillinger i Pernille Lykkes Boder	-291.858	277.068	0	14.791	0
Fodreise	78.650	-68.000	0	-10.650	0
Høkerbutik DFL	-60.242	-150.000	161.323	48.919	0
Udvikling af forløb mellemlin	-73.653	0	0	0	-73.653
Jul i DFL 2022	-7.723	0	46.259	-38.536	0
Historisk jul 2022 (MØ)	121.152	0	59.303	-180.456	0
Renovering af Pernille Lykkes Boder	312.068	-312.068	0	0	0
HCA fødselsdag for børn og barnlige sjæle	52.969	-57.032	0	4.063	0
Juleøen	74.786	-78.853	4.068	0	0
DR	-47.233	0	3.197	0	-44.036
HCA-festivals: Battle Royal	-15.000	0	0	0	-15.000
Markusens hule	-175.000	-390.000	777.755	0	212.755
Etteruddannelse af frivillige ved DFL	-20.000	0	26.524	0	6.524
Jul i DFL 2023	-61.570	0	57.195	0	-4.375
Tysk sprogversion HCAH	-300.000	-120.000	424.060	-4.060	0
Den Fynske Landsby Forplads	-1.250	0	0	1.250	0
Landsbyhøjskole for unge i DFL	0	0	243.030	0	243.030
Nye gamle eventyr	0	-277.250	293.512	0	16.262
DFL_Transformation til bæredygtighed	0	-1.688.475	1.886.680	0	198.205
Vandring gennem vikingernes Odense	0	-20.000	28.928	0	8.928
Juleudstilling MØ 2023	0	-8.504	41.038	0	32.534
Quirrevit 2023	0	-9.930	9.568	362	0
Know town lounge	0	-50.000	44.950	5.051	1
CAMOC Rejselegat	0	-33.504	37.973	-4.469	0
H.C.Andersen Festival 2023	0	-73.000	73.600	-600	0
Udvikling og fornyelse af udstilling i HCAH	0	0	682.440	0	682.440
Kærlighedskorrespondancer	0	-30.000	0	0	-30.000
Lille Sværd	0	0	5.299	0	5.299
Bæredygtig udstilling DFL	0	0	-100.000	0	-100.000
Kaperkørsel DFL	0	0	-11.600	0	-11.600
From Central Space to Urban Place	5.617	0	0	0	5.617
Peg/ Zooms læderprojekt	-23.820	0	0	0	-23.820
Vikingeborgen Nonnebakken	-333.683	0	338.044	0	4.361
Bylivets sorte omstilling	-3.311.009	-353.850	1.532.785	0	-2.132.075
Albani Kirke	-40.662	0	-5.606	46.268	0
Verdensarvsansøgning	-253.065	0	80.650	0	-172.415
SDU - arkæologisk studiesamling	-2.299	-170.989	14.391	0	-158.898
Hygind Bæk	57.630	0	32.425	0	90.055
Havsmarken	209.878	0	0	0	209.878
SNM - Next generation Lab	-58.399	0	591	0	-57.808
Hvem kom forbi?	88.998	0	68.000	0	156.998
Arkæologisk metodeudvikling Delprojekt II	152.297	0	38.081	0	190.378

Noter til årsrapporten

	Tilgode(+) / gæld(-) primo	Årets indtægter	Årets udgifter	overført til projektudlign.	Tilgode(+) / gæld(-) ultimo
Note 30. Igangværende tilskudsfinansierede projekter (fortsat)					
Havsmarken. Delprojekt II	246.819	0	310.221	0	557.040
Waterdrop	8.564	-38.057	61.150	0	31.657
Sollykkegård vest	23.352	0	7.411	0	30.763
Kortlægning af middelalderbyens kulturlag	0	0	23.439	0	23.439
Urbane landskaber - fra vikingetid til reforma.	0	-235.125	9.783	0	-225.343
Midt i en krisetid: Mødres familiestrategier	0	-296.438	173.022	0	-123.416
Odense Å	13.333	-51.709	38.376	0	0
Rådgivning om museer og lokalt engagement	-15.000	-15.000	30.000	0	0
It Socks	0	0	-550	0	-550
Hygind Bæk del 2	0	0	12.894	0	12.894
Carl Nielsen Museet - lancering og underv.	0	-206.050	149.408	0	-56.642
Nonnebakken som verdensarv	0	0	186.468	0	186.468
H.C.Andersens samlede værker online	0	-300.000	324.601	0	24.601
Købstadens strukturer og mennesker	0	-318.705	92.245	0	-226.460
Energikrisernes urbanitet	0	-60.000	0	0	-60.000
Litteraturarr. og skrivekreds i H.C.A Hus	0	-50.000	58.725	0	8.725
Vikingetalks	0	-21.250	24.034	-2.784	0
Byarkæologisk Atlas	0	-140.868	114.459	0	-26.408
Krisens konsekvenser	0	0	2.460	0	2.460
Værdi ultimo	-5.616.302	-11.475.112	18.146.487	-1.652.576	-597.504

Noter til årsrapporten

Note 31. Modtagne tilskud

Projekt9117: Ny udstilling CNM NB	5.218.000
Projekt9118: Små skridt - store eventyr.	889.524
Projekt9123: Feber (HCA-festivals 2020)	20.000
Projekt9135: Udstillinger i Pernille Lykkes Boder	-277.068
Projekt9138: Fodreise	68.000
Projekt9146: Høkerbutik DFL	150.000
Projekt9154: Renovering af Pernille Lykkes Boder	312.068
Projekt9155: HCA fødselsdag for børn og barnlige sjæle	57.032
Projekt9159: Juleøen	78.853
Projekt9163: Markmusens hule	390.000
Projekt9166: Tysk sprogversion HCAH	120.000
Projekt9169: Nye gamle eventyr	277.250
Projekt9170: DFL_Transformation til bæredygtighed	1.688.475
Projekt9171: Vandring gennem vikingernes Odense	20.000
Projekt9172: Juleudstilling MØ2023	8.504
Projekt9173: Quirrevit 2023	9.930
Projekt9174: Know town lounge	50.000
Projekt9175: CAMOC Rejselegat	33.504
Projekt9176: H.C.Andersen Festival 2023	73.000
Projekt9178: Kærlighedskorrespondancer	30.000
Projekt9327: Bylivets sorte omstilling	353.850
Projekt9332: SDU - arkæologisk studiesamling	170.989
Projekt9343: Waterdrop	38.057
Projekt9347: Urbane landskaber - fra vikingetid til reforma.	235.125
Projekt9348: Midt i en krisetid: Mødres familiestrategier	296.438
Projekt9349: Odense Å	51.709
Projekt9350: Rådgivning om museer og lokalt engagement	15.000
Projekt9353: Carl Nielsen Museet - lancering og underv.	206.050
Projekt9355: H.C.Andersens samlede værker online	300.000
Projekt9356: Købstadens strukturer og mennesker	318.705
Projekt9358: Energikrisernes urbanitet	60.000
Projekt9359: Litteraturarr. og skrivekreds i H.C.A Hus	50.000
Projekt9360: Vikingetalks	21.250
Projekt9361: Byarkæologisk Atlas	140.868